

اثر درمانی اتنی مونیات = ن - متیل گلو کامین پر لیشمانیوز

پوستی انسان

نگارش

دکتر ناصر انصاری

استاد کرسی انگل شناسی دانشکده پزشکی

دکتر مفیدی

دانشیار کرسی انگل شناسی

احسان الله شفا

بسال ۱۹۴۶ راگو و شنیدو زنی را که مبتلا بلیشمانیوزیوستی و زخم شده گونه چپ بود توانستند با تزریقات داخل عضلانی اتنی مونیات - ن - متیل گلو کامین معالجه نمایند. این دانشمندان بفاصله ۱۵ روز مقدار ۶۷/۵ گرم از این دارو را تجویز نمودند و مشاهده کردند که عفونت بر طرف وزخم جوش خورده است.

بسال ۱۹۴۸ نیز ریولونی ۳۰ بیمار (۶ کودک و ۲۱ بالغ) مبتلا را بتفاوت ۸ الی ۲۵ تزریق داخل عضلانی آنها را معالجه کرد.

وما مشاهدات خود را در مورد ۴ بیماریکه با این دارو درمان یافته اند ذکر

می نمائیم.

مشاهده ۱

الف - خ - ۷ ساله که وزنش ۲۰ کیلو گرام میباشد. ۲۰ اکتبر ۱۹۴۸ بعلت نودول سفتی که بزرگی نخود و در گوشه چپ لب او ظاهر شده بود مراجعه کرده است. مدت بیماری ۵۵ روز بود - در آزمایش که از ترشحات زخم بعمل آمد مقدار زیادی لیشمانیا مشاهده شد درمان از روز ۲۰ اکتبر بوسیله R.P ۲۱۶۸ شروع شد و یک روز در میان مقدار ۵/۰ سانتی متر مکعب از محلول دارویی در ضایعه و ۴/۵ سانتی متر مکعب در عضله سرینی تزریق میشد ولی در فواصل این تزریقات نیز مقدار ۵ سانتی متر مکعب فقط داخل عضلانی تزریق میشد پس از ختم دو از دهمین دوره تزریق بیمار مدت ۱۷ روز استراحت نمود و سپس برای مرتبه دوم روزانه ۵

ساعتی مترمکعب از محلول داروئی داخل عضله تزریق گردید - سه روز پس از ختم این دوره درمانی آزمایش ضایعه لیشمانیا نشان نمی داد و با آنکه هنوز نودول از بین نرفته بود تزریقات را قطع کردیم - ۱۵ روز پس از آن نودول کاملاً از بین رفته و هیچگونه جای زخمی نیز از آن باقی نماند فقط قرمزی بدون التهابی از آن بیادگار ماند . مقدار کلی دارو برای درمان $22/5$ گرم یعنی $1/125$ گرم برای هر کیلو گرام وزن بدن حساب شده بود .

مشاهده ۴

م - ش ۲۸ ساله ۱۵ دسامبر ۱۹۴۸ بعالت نودولی بزرگی $1 \times 1/5$ سانتی متر مربع که در سطح پشتی اولین بند انگشت شست ظاهر شده بود مراجعه کرده است بیماری او مدت سه ماه است که شروع شده و با داروهای مختلف (پمادها - تزریق داخل ضایعهئی امتین - وغیره) مورد معالجه قرار گرفته است - در آزمایش ریز بینی مقدار زیادی لیشمانیا مشاهده گردید - و کشت در روی محیط N.N.N بعد از ۶ روز مقدار زیادی انگل نشان میداد .

برای درمان ۱۵ تزریق متوالی بطریق ذیل بعمل آوردیم :

هر دو روز یکبار مقدار $2/0$ سانتی مترمکعب از محلول داروئی داخل ضایعه و $8/9$ سانتی مترمکعب داخل عضله تزریق گردید و در فواصل آن مقدار 10 سانتی مترمکعب فقط داخل عضله تزریق بعمل آمد بهنگام درمان ضایعه شروع بیوسته پوسته شدن کرد و رو به بهبودی گذارد . اول ژانویه ۱۹۴۹ یعنی دو روز پس از ختم تزریقات امتحان ریز بینی ترشح ضایعه و کشت آن بعمل آمد .

در برداشتی که از ترشح بعمل آمد انگل های تغییر شکل یافته مشاهده گردید و نتیجه کشت منفی بود - ۱۳ روز پس از آن ضایعه پوستی کاملاً بهبودی یافته و هیچگونه اثری از آن باقی نمانده بود فقط ناحیه بیرنگی که اطرافش رنگین بود و محققاً در اثر استعمال مواد سوزاننده بوجود آمده بود دیده میشد . مقدار کلی داروئی استعمال شده 45 گرم یعنی $0/74$ گرم برای هر کیلو گرام وزن بدن حساب شده بود .

مشاهده ۳

دوشیزه ب - ژ ۱۳ ساله بوزن ۳۰ کیلو گرم ۱۹ دسامبر ۱۹۴۸ بعلت ظهور دو نودول مراجعه کرده است: نودول اول روی پیشانی و بوسعت $2 \times 2/5$ سانتیمتر مربع و برآمدگی یکسانتی متر مربع بود - رنگ آن قرمز و اطراف آن دارای احتقان بود. سطح آن در قسمت مرکزی پوسته پوسته شده بود - در آزمایش ریزبینی مقدار زیادی لیسمانیا دیده میشد - کشت بعد از ۵ روز مقدار قابل ملاحظه ای انگل نشان میداد.

نودول دوم بصورت ارشاح قرمز رنگ غیر محدودی روی بینی ظهور نموده و بوسعت آن 2×1 سانتی متر مربع بود - آزمایش ریزبینی و کشت ترشح این ضایعه مقدار زیادی انگل نشان میداد.

بیماری از دو ماه قبل شروع شده بود - درمان با تزریق داخل عضلانی ۹ سانتی متر مکعب محلول داروئی و تزریق $0/5$ سانتی متر مکعب داخل ضایعه پیشانی و $0/2$ سانتی متر مکعب داخل ضایعه بینی شروع گردید و بطور کلی ۱۵ تزریق انجام گرفت.

در آزمایش ریزبینی و کشتی که پس از ختم درمان بعمل آمد مقداری انگل تغییر شکل یافته و کوچک پررنگ (رنگ آمیزی بوسیله گیمسا) که قابل کشت نبود دیده میشد.

پس از دو ماه ضایعه هیچگونه اثر زشت و تغییر شکل دهنده از خود بیادگار نگذاشته بود.

مشاهده ۴

م - ش یکساله بوزن $10/500$ کیلو گرم بعلت دو نودول قرینه ای که روی پلک های تحتانی ظاهر شده بود مراجعه کرده است مدت بیماری ۳ ماه است ضایعه برنگ قرمز و سفت و سطح آن پوسته پوسته بود و بوسعت ضایعه یکسانتی متر مربع و ضخامت آن $0/5$ سانتی متر مربع بود.

آزمایش ریزبینی که ۲۸ مارس ۱۹۴۹ بعمل آمد مقدار زیادی لیسمانیا در

هر دو نودول نشان میداد بعلت خطری که ممکن بود در اثر تزریقات موضعی برای طفل کوچک پیش آمد کند تزریقات داخل عضلانی بمدت ۲۰ روز بادو دوره استراحت ۷ و ۵ روزه بعمل آمد.

پنج روز پس از شروع درمان اروپسیونی که مدت ۴ روز طول کشید در پشت و پهلوهای کودک ظاهر گردید ولی البومین اوری و عوارض دیگری هویدا نشد. و محققاً این اروپسیونها در اثر دارو نبود چه با شروع مجدد درمان دیگر ظاهر نگردید و چون ضایعه بهبودی یافت وانگله در برداشت ضایعه دیگر مشاهده نگردید درمان قطع شد بطور کلی مقدار داروی تجویز شده ۲۱ گرم یعنی ۲ گرم برای هر کیلو گرام وزن بیمار حساب شده بود.

در نتیجه این چهار مشاهده معلوم گردید که مقدار لازم دارو (۲۱۶۸ R.P) برای درمان لیشمانیوز پوستی انسان ۰/۱۰ گرم برای هر کیلو گرم وزن بدن است که روزانه تزریق گردد یعنی ۱ تا ۲ گرم مقدار کلی دارو برای هر کیلو گرم وزن بدن خواهد بود.

بنظر ما ۲۱۶۸ R.P وسیله درمانی بسیار مؤثری در لیشمانیوز پوستی انسان می باشد که سمیت آن از داروهای دیگری که بدین منظور بکار میرود کمتر است.